ताँजाकोट गाउँपालिका

ताँजाकोट राजपत्र

खण्ड :०६ संख्या : ०६ प्रकाशित मिति : २०७९/११/०३

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (२) को (१) र ताँजाकोट गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन २०७४ को उपदफा (४) को (१) बमोजिम ताँजाकोट गाउँपालिकाको गाउँसभाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको कार्यविधि सर्वसाधारणको जानकारीका लागि प्रकाशन गरिएको छ।

भाग–०२

बालअधिकार समिति गठन कार्यविधि, २०७९

प्रस्तावनाः

ताँजाकोट गाउँपालिका स्तरीय बालअधिकार समिति गठन गरी कार्य सञ्चालन गर्न बान्छनिय देखिएकोले प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन २०७४ दफा ४ बमोजिम ताँजाकोट गाउँकार्यपालिकाले कार्यविधि, २०७९ जारी गरेको छ।

परिच्छेद – १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्तनाम र प्रारम्भः यस कार्यविधिको नाम "बालअधिकार समिति गठनकार्यविधि, २०७९" रहेको छ।

२. यो कार्यविधि तुरुन्त लागु हुनेछ।

३. विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमाः

(क) "बालबालिका" भन्नाले अठार वर्ष उमेर पूरा नगरेका व्यक्ति सम्भनुपर्छ।

(ख) "ऐन" भन्नाले बालबालिका सम्बन्धी ऐन, २०७९ सम्भनुपर्छ।

(ग) "कार्यपालिका" भन्नाले ताँजाकोट गाउँकार्यपालिका सम्भनुपर्छ।

(घ) "अध्यक्ष" भन्नाले ताँजाकोट गाउँपालिकाको अध्यक्ष सम्भनुपर्छ।

(ङ) "उपाध्यक्ष" भन्नाले ताँजाकोट गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष सम्भनुपर्छ।

(च) "कार्यपालिका सदस्य' भन्नाले ताँजाकोट गाउँकार्यपालिका सदस्यलाई सम्भनुपर्छ।

(छ) "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले ताँजाकोट गाउँपालिका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्भनुपर्छ।

(ज) "शाखा" भन्नाले ताँजाकोट गाउँपालिकाको महिला तथा बालबालिका जेष्ठ नागरिक शाखा सम्भनुपर्छ।

(झ) "समिति" भन्नाले यस कार्यविधि अनुसार गठन भएको समिति सम्भनुपर्छ।

(ञ) "बालअधिकार" भन्नाले राष्ट्रिय र अन्तराष्ट्रिय ऐन कानूनले तोकेको बालबालिकाको अधिकार सम्भनुपर्छ।

(ट) "वडा अध्यक्ष" भन्नाले ताँजाकोट गाउँपालिका अन्तरगतका वडाहरुका अध्यक्षलाई सम्भनुपर्दछ।

(ठ) "वडा सदस्य" भन्नाले ताँजाकोट गाउँपालिका अन्तरगतका वडा समितिका वडा सदस्यहरुलाई सम्भनुपर्दछ।

(ड) "सामाजिक संस्था" भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भई स्थापना भएको गैर नाफा मूलक संस्थालाई सम्भनु पर्छ र सो शब्दले यस्तै प्रकृतिका अन्य गैरसरकारी संस्था समेतलाई जनाउँछ।

(ढ) "निजी संस्था" भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भई स्थापना भएको नाफा मूलक संस्थालाई सम्झनुपर्छ र सो शब्दले यस्तै प्रकृतिका अन्य कम्पनी समेतलाई जनाउँछ।

परिच्छेद – २

बालअधिकार समितिको गठन तथाकाम, कर्तव्य र अधिकार

३. बालअधिकार समितिः

(१) गाउँपालिका भित्रको बालअधिकार सम्बन्धी कार्यलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चाल नगर्न एघार सदस्य एक ताँजाकोट गाउँपालिका बालअधिकार समिति रहनेछ।

(२) समितिको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष वा निजले तोकेको कार्यपालिकाको सदस्य - अध्यक्ष

(ख) सामाजिक विकास समिति संयोजक - सदस्य

(ग) कार्यपालिका सदस्य मध्ये दलित, महिला कार्यपालिकाले तोकेका तीन जना - सदस्य

(घ) गाउँपालिका शिक्षा शाखा प्रमुख तथा प्रतिनिधि - सदस्य

(ङ) पत्रकार महासंघ हुम्ला शाखाले तोकि पठाएका ताँजाकोट गाउँपालिका क्षेत्रको पत्रकार महासंघको प्रतिनिधि -सदस्य

(च) गाउँपालिकाको अध्यक्षले तोकि पठाएका गाउँपालिका स्तरीय बाल क्लबका प्रतिनिधि बालक र बालिका दुई जना - सदस्य

(छ) बालअधिकार अधिकार कर्मी वा नागरिक समाजको प्रतिनिधि गाउँपालिकाको अध्यक्षले तोकि पठाएको एक जना - सदस्य

(ज) प्रहरी कार्यालयका प्रतिनिधि - सदस्य

(झ) बालअधिकार हेर्ने शाखा प्रमुख सदस्य - सदस्य सचिव

४. समितिको बैठक सम्बन्धीव्यवस्थाः

(१) अध्यक्षले तोकेको मिति,समय र स्थानमा समितिको बैठक बस्नेछ।

(२) कम्तीमा महिनाको एक पटक बैठक बस्नेछ। समितिको सचिवले समितिको बैठक बस्ने मिति, समय र स्थान तोकी बैठकमा छलफल हुने विषय सूची सहितको सूचना बैठक बस्ने समय भन्दा चौबीस घण्टा अगावै सबै सदस्यले पाउने गरी पठाउनु पर्नेछ।

(३) समितिका पचास प्रतिशत भन्दा बढी सदस्य उपस्थित भएमा बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ।

(४) उपदफा (२) र (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि समितिको बैठक तत्काल बोलाउन आवश्यक भएमा अध्यक्षले गाउँपालिकाको अध्यक्षसंग समन्वय गरी जुनसुकै बेलापनि समितिको बैठक बोलाउन सक्नेछ र त्यस्तो अवस्थामा संयोजक र घटीमा १ जना सदस्य सहित सचिव उपस्थित भएमा समितिको बैठक बस्न सक्नेछ।

(५) समितिको बैठक अध्यक्षको अध्यक्षतामा बस्नेछ।

(६) समितिको निर्णय बहुमतद्वारा हुनेछ र मत बराबर भएमा अध्यक्षले निर्णायक मत दिनेछ।

(७) समितिले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित निकाय वा संघ संस्थाका प्रतिनिधि र विज्ञलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ।

(८) समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य मापदण्ड समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

(९) समितिको निर्णय सचिवले प्रमाणित गरी राख्नेछ।

५. **समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारः** समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

(क) बालअधिकार सूचक फारमको आधारमा गाउँपालिका भित्रका बालबालिकाको तथ्याङ्क र सूचना संकलन गर्ने, अद्यावधिक गर्ने र आवश्यकता अनुसार वितरण गर्ने।

(ख) विशेष हेरचाहा र संरक्षणको आवश्यकता भएका बालबालिकाको पहिचान गर्ने अन्तरिम संरक्षण गर्ने, गराउँने।

(ग) बालअधिकारको संरक्षण र संवर्द्धनका निमित्त चेतना अभिवृद्धि, जागरण सिर्जना गर्ने, गराउने।

(घ) बालअधिकारका निमित्त विकासका साझेदार तथा जिल्ला स्तरका अन्य निकायहरु बीच समन्वय गर्ने र बालबालिकाको क्षेत्रमा कार्य गर्न उत्प्रेरित गर्ने।

(ङ) बालअधिकार हनन भएका घटनाहरुका सम्बन्धमा प्राप्त जानकारी प्राप्त गर्ने र कानूनी कारबाहीमा आवश्यक सहयोग गर्ने ।

(च) बालसंरक्षण गर्ने, गराउने ।

(छ) बालगृह अनुगमन, आकस्मिक सहयोग, कानूनी सहायता, अन्तरिम हेरचाह सम्बन्धी विषयमा सम्बन्धित तह, संघ संग सम्बन्ध स्थापना वा सिफारिस गर्ने ।

(ज) गाउँपालिकाको क्षेत्रमा सञ्चालन भएका कार्यक्रमहरु बीच समन्वय गर्ने र कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउँन सहयोग गर्ने ।

(झ) स्थानीय संघसंस्थालाई बालबालिकाको क्षेत्रमा कार्य गर्न उत्प्रेरित गर्ने कार्यक्रमको संचालन गर्नको लागि आवश्यक परामर्श, सुझाव दिने ।

(ञ) संघिय र प्रदेश स्तरीय बालअधिकार समिति संग समन्वय गरी कार्यक्रम गर्ने, गराउँने ।

(ट) बाल गृह संचालन कार्यविधि, सडक वालवालिकाको व्यवस्थापन खर्च कार्यविधि, बालविवाह विरुद्ध कार्यक्रम संचालन खर्च कार्यविधि अनुसार सेवा प्रदान गर्ने, गराउँने ।

(ठ) बालअधिकार सम्बन्धि वार्षिक कार्ययोजना तयार पार्ने र कार्यपालिका र गाउँ सभमा पेश गर्ने, गराउँने ।

(ड) कार्यक्रम कार्यान्वयनको प्रगति कार्यपालिका बैठक र गाउँसभामा पेश गर्ने ।

परिच्छेद – ३

वडा स्तरीय बालअधिकार समितिको गठन तथाकाम, कर्तव्य र अधिकार

३. वडा स्तरीय बालअधिकार समितिः

(१) वडा भित्रको बालअधिकार सम्बन्धीकार्यलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्न बालअधिकार समिति रहनेछ।

(२) समितिको गठन देहायबमोजिम हुनेछ ः-

(क) वडा अध्यक्ष - अध्यक्ष

(ख) वडा समितिका सदस्यहरु - सदस्य

(ग) वडा अध्यक्षले तोकि पठाएका वडा स्तरीय बालक्लबका प्रतिनिधि बालक र बालिका दुई जना - सदस्य

(घ) बालअधिकार अधिकारकर्मी वा नागरिक समाजको प्रतिनिधि वडा अध्यक्षले तोकि पठाएको एक जना - सदस्य

(ङ) वडा सचिव - सदस्य सचिव

४. **समितिको बैठक सम्बन्धीव्यवस्थाः**

(१) संयोजकले तोकेको मिति,समय र स्थानमा समितिको बैठक बस्नेछ।

(२) कम्तीमा दुई महिनाको एक पटक बैठक बस्नेछ। समितिको सचिवले समितिको बैठक बस्ने मिति, समय र स्थान तोकी बैठकमा छलफल हुने विषयसूची सहितको सूचना बैठक बस्ने समय भन्दा चौबीस घण्टा अगावै सबै सदस्यले पाउने गरी पठाउँनु पर्नेछ।

(३) समितिका पचास प्रतिशत भन्दा बढी सदस्य उपस्थित भएमा बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ।

(४) उपदफा (२) र (३) माजुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि समितिको बैठक तत्काल बोलाउन आवश्यक भएमा संयोजकले जुनसुकै बेलापनि समितिको बैठक बोलाउन सक्नेछ र त्यस्तो अवस्थामा संयोजक र घटीमा १ जना सदस्य सहित सचिव उपस्थित भएमा समितिको बैठक बस्न सक्नेछ।

(५) समितिको बैठक अध्यक्षको अध्यक्षतामा बस्नेछ।

(६) समितिको निर्णय बहुमतद्धारा हुनेछ र मत बराबर भएमा संयोजकले निर्णायक मतदिनेछ।

(७) समितिले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित निकाय वा संघ संस्थाका प्रतिनिधि र विज्ञलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ।

(८) समितिको निर्णय सचिवले प्रमाणित गरी राख्नेछ।

५. **समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारः** समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

(क) बालअधिकार सूचक फारमको आधारमा वडाभित्रका बालबालिकाको तथ्याङ्क र सूचना संकलन गर्ने, अद्यावधिक गर्ने।

(ख) विशेष हेरचाहा र संरक्षणको आवश्यकता भएका बालबालिकाको पहिचान गर्ने सिफारिस गर्ने।

(ग) बालअधिकारको संरक्षण र संवर्द्धनका निमित्त चेतना अभिवृद्धि, जागरण सिर्जना गर्ने, गराउने ।

(घ) बालअधिकारका हनन भएका घटनाहरुका सम्बन्धमा प्राप्त जानकारी प्राप्त गर्ने र कानूनी कारबाहीमा आवश्यक सहयोग गर्ने ।

(ङ) वडा स्तरमा सञ्चालन भएका कार्यक्रमहरु बीच समन्वय गर्ने र कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउँन सहयोग गर्ने ।

(च) स्थानीय संघसंस्थालाई बालबालिकाको क्षेत्रमाकार्य गर्न उत्प्रेरित गर्ने कार्यक्रमको संचालन गर्नको लागि आवश्यक परामर्श, सुझाव दिने ।

(छ) बालअधिकार सम्बन्धि वार्षिक कार्ययोजना तयार पार्ने र कार्यपालिका पेश गर्ने ।

(ज) कार्यक्रम कार्यान्वयनको प्रगति कार्यपालिका बैठक पेश गर्ने ।

परिच्छेद-४

विविध

६. यस अघि भए गरेका बालअधिकार सम्बन्धी कामकार्बाही यसै कार्यविधि अनुसार भएको मानिनेछ ।

प्रमाणिकरण मिति : २०७९/१०/२९

आज्ञाले,
लाल प्रशाद ढकाल
प्रमुख प्रशासकय अधिकृत